
Ερευνητική εργασία

Θέμα εργασίας
τρομοκρατία στην
Γερμανία

ΤΣΟΥΡΕΚΑ ΣΤΕΛΙΝΑ
ΣΟΦΙΩΛΑΚΗ ANNA
ΤΣΟΥΒΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΦΙΛΙΩΚΗ ΕΛΕΝΗ

Φράξια Κόκκινος Στρατός

Η **Φράξια Κόκκινος Στρατός** (γερμ. *Rote Armee Fraktion*, συντμ. **RAF**), γνωστή στα **ΜΜΕ** και ως **Ομάδα Μπάαντερ-Μάινχοφ**, ήταν **ακροαριστερή** οργάνωση που διεξήγαγε **αντάρτικο πόλεων** και έδρασε στη **Δυτική Γερμανία**. Ιδρύθηκε από τους **Αντρέας Μπάαντερ** (*Andreas Baader*), **Γκούντρουν Έσλιν** (*Gudrun Ensslin*), **Χορστ Μάλερ** (*Horst Mahler*), **Ουλρίκε Μάινχοφ** (*Ulrike Meinhof*), **Ίρμγκαρντ Μέλερ** (*Irmgard Möller*) και άλλους το **1970**. Η οργάνωση με ανακοίνωσή της τερμάτισε τη δράση της τον Μάρτιο του **1998**, ενώ ήδη από το **1992** ήταν ουσιαστικά ανενεργή.

Ιστορία

Η οργάνωση προήλθε σαν αντίδραση στην πολιτική κατάπνιξης και εξουδετέρωσης της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς από το γερμανικό κράτος, υιοθέτησε αρχές του λεγόμενου **αντάρτικου των πόλεων** και κήρυξε τον ένοπλο αγώνα για την εξουδετέρωση του **καπιταλιστικού** και **ιμπεριαλιστικού** κρατικού μηχανισμού στη Δυτική Γερμανία.

Σχηματισμός

Ιδρυτικές φυσιογνωμίες της οργάνωσης είναι ο **Αντρέας Μπάαντερ** (1947-1977), η φίλη του **Γκούντρουν Έσλιν** (1940-1977) και η δημοσιογράφος **Ουλρίκε Μάινχοφ** (1934-1976).

Ο Μπάαντερ και η Έσλιν είχαν τιμωρηθεί με τριετή φυλάκιση, μαζί με τους Τόρβαλντ Προλ και Χορστ Ζένλαϊν για τον εμπρησμό των πολυκαταστημάτων Σνάιντερ και Κάουφχοφ στην **Φρανκφούρτη** στις **2 Απριλίου** του **1968**.

Ύστερα η αστυνομία συνέλαβε τους εμπρηστές. Όλοι τους ήταν οπαδοί της "εξωκοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης". *"Η σημερινή μορφή πάλης των φοιτητών δεν έφερε καμία αλλαγή. Γι' αυτό και εμείς κάναμε το πρώτο βήμα από τη διαμαρτυρία στην αντίσταση"*, δήλωσαν οι εμπρηστές, εξηγώντας ότι μετά το θάνατο του φοιτητή **Μπένο Όνεζοργκ** στις **2 Ιουνίου** του **1967**, στους κύκλους της "εξωκοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης" γινόταν συζήτηση για ανάληψη δράσης κατά του κράτους. *"Διαπιστώθηκε"*, συνέχισαν, *"ότι ο θάνατος των 322 στο πολυκατάστημα των Βρυξελλών, που πυρπολήθηκε στις 22 Μαΐου του 1967, συγκινεί περισσότερο τους Δυτικογερμανούς από το θάνατο χιλιάδων ανθρώπων στο Βιετνάμ. Κάτι πρέπει να γίνει"*. Ο Αντρέας Μπάαντερ, 25 χρόνων, δημοσιογράφος, η Γκούντρουν Έσλιν, 28 χρόνων, φοιτήτρια των Γερμανικών Σπουδών, ο Τόρβαλντ Προλ, 27 χρόνων, σκηνοθέτης και φοιτητής, και ο Χορστ Ζένλαϊν, 26 χρόνων, ηθοποιός, καταδικάστηκαν τον επόμενο χρόνο σε μικρές ποινές φυλάκισης. Ασκώντας έφεση απελευθερώθηκαν, αλλά όταν η έφεσή τους δεν έγινε δεκτή διέφυγαν στην **Γαλλία**. Μετά από λίγους μήνες επέστρεψαν στην Γερμανία όπου ο Μπάαντερ συλλήφθηκε και φυλακίστηκε τον Απρίλιο του **1969**.

Με τη βοήθεια της Μάινχοφ έξι μέλη της ομάδας απελευθέρωσαν τον Μπάαντερ από την φυλακή στις **15 Μαΐου 1970**. Έκτοτε η συμμορία **Μπάαντερ-Μάινχοφ** όπως ονομάστηκε από τα μέσα ενημέρωσης,

αποτελούσε υπ' αριθμόν ένα δημόσιο κίνδυνο κατά τη γερμανική αστυνομία. Το καλοκαίρι του ίδιου χρόνου ο ιδρυτικός πυρήνας της οργάνωσης και μέλη της ομάδας κατέφυγαν στον [Λίβανο](#), όπου και εκπαιδεύτηκαν στο *αντάρτικο πόλεων* σε [παλαιστινιακά](#) στρατόπεδα εκπαίδευσης. Ο Μπράντερ εκεί επιβλήθηκε ως ο «φυσικός» αρχηγός της οργάνωσης και επιστρέφοντας, ανακοίνωσαν το σχηματισμό της οργάνωσης την οποία ονόμασαν *Φράξια Κόκκινος Στρατός* ([γερμ.](#) *Rote Armee Fraktion*, συντμ. **RAF**) ως απομίμηση του [Ιαπωνικού Κόκκινου Στρατού](#) ή μάλλον ως φόρος τιμής στον [Κόκκινος Στρατός](#) που τόσα πλήγματα κατάφερε κατά των Γερμανών ναζιστών στο Β'ΠΠ.

Δράση

Το 1970-1971 διάφορες ένοπλες ενέργειες (ληστείες τραπεζών, κλοπή σφραγίδων από δημόσια κτίρια, επιθέσεις σε εγκαταστάσεις της αστυνομίας) αποδίδονται στη "συμμορία Μπράντερ-Μάινχοφ", που παρουσιάζεται έτσι σαν το "κέντρο" της ένοπλης ακροαριστεράς. Ενώ το 1972 η ΡΑΦ κάνει βομβιστική επίθεση στο γενικό αρχηγείο των αμερικανικών δυνάμεων κατοχής στη Φραγκφούρτη όπου ένας συνταγματάρχης σκοτώνεται. Ακολουθούν και άλλες εγκληματικές ενέργειες που στοιχίζουν τη ζωή σε μέλη της οργάνωσης και σε ανθρώπους κρατικών υπηρεσιών (συνολικά 69, από τους οποίους οι 28 ήταν μέλη της οργάνωσης).

Σύλληψη και θάνατος των μελών της πρώτης γενιάς

Ουσιαστικά η δράση της πρώτης γενιάς της ΡΑΦ έληξε με τη σύλληψη και το θάνατο των ηγετών της στη [φυλακή](#) του Σταμχάιμ το [1977](#). Οι συνθήκες απομόνωσης στις οποίες κρατούνταν είχαν προκαλέσει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, αλλά, παρά τις σχετικές κατηγορίες, δεν παρουσιάστηκαν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι ήταν απάνθρωπες. Τους επισκέφθηκε και ο [Γάλλος](#) φιλόσοφος [Ζαν-Πωλ Σαρτρ](#). Ο θάνατός τους έδωσε λαβή για πολλές θεωρίες. Σύμφωνα με τις αρχές αποδόθηκε σε αυτοκτονία, όμως άλλες πηγές υπέθεσαν σκόπιμη εγκληματική ενέργεια από το κράτος και τις γερμανικές μυστικές υπηρεσίες. Χαρακτηριστική είναι η μορφή της [Ούλρικε Μάινχοφ](#). Συνελήφθη στις [15 Ιουνίου 1972](#) και καταδικάστηκε στις [29 Νοεμβρίου 1974](#) σε οκτώ χρόνια φυλάκιση για την βομβιστική επίθεση στο κεντρικό κτίριο του εκδοτικού οίκου [Axel Springer](#) ([Αμβούργο](#), 1972). Στις [21 Μαΐου 1975](#) κατηγορήθηκε στην [δίκη του Σταμχάιμ](#) για τετραπλή ανθρωποκτονία. Πριν όμως καταδικαστεί, βρέθηκε κρεμασμένη στο κελί της στις [9 Μαΐου 1976](#). Η απόδοση του θανάτου της σε αυτοκτονία αμφισβητείται από μερικούς ως και σήμερα, αλλά δεν έχει ως τώρα παρουσιαστεί κανένα στοιχείο που να ανατρέπει την επίσημη εκδοχή. Διεθνής επιτροπή από επιστήμονες και δημοσιογράφους προσπάθησε να διαλευκάνει τις συνθήκες του θανάτου της, όμως το γερμανικό κράτος δεν της αναγνώρισε δικαίωμα έρευνας. Η επιτροπή, στηριζόμενη στα επίσημα έγγραφα κατέληξε ότι η Μάινχοφ είχε πεθάνει πριν απαγχονιστεί, το πόρισμά της είναι όμως αμφισβητούμενο.

ΑΡΘΡΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

«Ήμουν μέλος της Φράξιας Κόκκινος Στρατός»

[ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΗΤΣΑΚΟΣ](#)

Σήμερα είναι μια 53χρονη Γερμανίδα, που ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Κάθε πρωί παίρνει ένα διώροφο κόκκινο λεωφορείο και πηγαίνει στα γραφεία της εφημερίδας «Ιντιπέντεντ», με την οποία συνεργάζεται ως υπεύθυνη φωτογραφιών. Κανένας δεν θα υποψιαζόταν ότι η γυναίκα αυτή πριν από 30 χρόνια ήταν το κύριο θέμα στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αποτελώντας μέλος της Μπάαντερ-Μάινχοφ, της πιο επικίνδυνης τρομοκρατικής ομάδας στην Ευρώπη εκείνη την εποχή. Όμως, ένας νεαρός ρεπόρτερ μιας τοπικής σκανδαλοθηρικής εφημερίδας έκανε πρόσφατα ξανά την Άστριντ Προλ πρωτοσέλιδο θέμα αυτήν τη φορά στα βρετανικά ταμπλόιντ. Και την έφερε αντιμέτωπη με ένα παρελθόν, το οποίο πίστευε πως είχε ξεχάσει

Βερολίνο, τέλη δεκαετίας του '60. Μία πόλη περικυκλωμένη από την Ανατολική Γερμανία, αποκλεισμένη, σχεδόν «μποέμ». Μάης του '68 και Βιετνάμ. Διαδηλώσεις παντού. Η 21χρονη Άστριντ Προλ σπουδάζει φωτογραφία και γεμίζει τον ελεύθερο χρόνο της με λίγα ναρκωτικά και πολλές πολιτικές συζητήσεις. Η παρέα της αποτελείται κυρίως από καλλιτέχνες, διανοούμενους και νεαρούς που αποφεύγουν τη στράτευση. Δεν αργεί, ωστόσο, να μπει και στην παρέα του αδερφού της, Θόρβαλντ: τη Φράξια Κόκκινος Στρατός (RAF).

«Όσο και να θέλω, δεν μπορώ να διαγράψω κάτι που με επηρέασε τόσο πολύ στα νεανικά χρόνια της ζωής μου...»

Ένα βράδυ σε μία παμπ, ο αδερφός της, της γνωρίζει τον Αντρέας Μπάαντερ, έναν νεαρό ταραχοποιό που είχε ανακατευτεί με το αριστερό κίνημα αναζητώντας λίγη δράση και φασαρίες. Μαζί λαμβάνουν μέρος σε πορείες διαμαρτυρίας και αντιπολεμικές συγκεντρώσεις. Ο αδερφός της και ο Μπάαντερ με τη φίλη του, Γκούντρον Έσλιν, το Μάιο του 1968 τοποθετούν ωρολογιακές βόμβες σε δύο πολυκαταστήματα της Φρανκφούρτης. Οι βόμβες εκρήγνυνται τα μεσάνυχτα, και δύο ημέρες αργότερα οι δράστες έχουν συλληφθεί, καθώς δεν είναι καθόλου προσεκτικοί στις κινήσεις τους.

Το έτερον ήμισυ της Μπάαντερ-Μάινχοφ, η δημοσιογράφος Ούλρικε Μάινχοφ, μπαίνει στη ζωή τους τον Μάιο του 1970, όταν βοηθά τον Μπάαντερ να αποδράσει μέσα από τα χέρια της αστυνομίας. Από την επόμενη ημέρα οι εφημερίδες κάνουν λόγο για τη «Συμμορία Μπάαντερ-

Μάινχοφ». Πάντως, αν και έδωσε το όνομά της στην ομάδα, η Μάινχοφ δεν ήταν ποτέ στην ηγεσία της. Τις αποφάσεις έπαιρναν κυρίως ο Μπάαντερ και η φίλη του, Γκούντρον Ένσλιν. Η Μπάαντερ-Μάινχοφ δεν αργεί να γίνει υπ. αρ. 1 Δημόσιος Κίνδυνος. Ληστείες τραπεζών και τρομοκρατικές επιθέσεις είναι στην ημερήσια διάταξη. Η Προλ (όπως ισχυριζόταν η ίδια και όπως αποδείχτηκε πολύ αργότερα) είχε ενεργή συμμετοχή μόνο σε ορισμένες ληστείες τραπεζών και σε καμία βομβιστική επίθεση.

Κυνηγημένοι από την αστυνομία, τα μέλη της ομάδας καταφεύγουν στην Ιορδανία. Εκεί εκπαιδεύονται στρατιωτικά σε παλαιστινιακό στρατόπεδο. Οι Παλαιστίνιοι, πριν τους διώξουν σχεδόν με τις κλωτσιές, εκνευρισμένοι από τη συμπεριφορά τους, τους μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν Καλάσνικωφ και χειροβομβίδες. Το Καλάσνικωφ γίνεται το αγαπημένο τους όπλο, και το 1971, σχεδιάζοντας το σήμα του RAF για το εξώφυλλο του μανιφέστου της οργάνωσης, το τοποθετούν μπροστά από ένα αστέρι και πίσω από τα αρχικά τους (αργότερα το Καλάσνικωφ θα αντικατασταθεί από ένα γερμανικό Χέκλερ & Κοχ).

Η Μπάαντερ-Μάινχοφ επιστρέφει στη Γερμανία με ένα μέλος λιγότερο. Ο Θόρβαλντ Προλ, ο αδελφός της Άστριντ, είχε διωχθεί από την ομάδα στην Ελβετία, καθώς δεν είχε επιδείξει την ίδια αφοσίωση με την αδερφή του. Η πόλη που επιλέγουν για ένα νέο ξεκίνημα είναι το Αμβούργο, όπου όμως βρίσκουν παντού τις φωτογραφίες τους σε αφίσες με την ένδειξη «καταζητείται». Η Προλ αναγνωρίζεται από έναν υπάλληλο σε βενζινάδικο, συλλαμβάνεται τον Μάιο του 1971 και τίθεται υπό κράτηση στις φυλακές τις Κολωνίας.

Εκεί «φιλοξενείται» στη λεγόμενη «σιωπηλή πτέρυγα», σε ένα κελί από το οποίο δεν μπορεί να δει ή να ακούσει τίποτα. Αρχίζει να υποφέρει από οπτικές και ακουστικές παραισθήσεις και δεν είναι λίγες οι φορές που καταρρέει. Το 1974 η δίκη της τελικά διακόπτεται, καθώς η γιατροί κρίνουν ότι αν συνεχιστεί, θα κινδυνεύσει η ζωή της. Περνάει λίγο καιρό αναρρωνύοντας με εγγύηση σε ένα σανατόριο. Με την πρώτη ευκαιρία και με λίγη βοήθεια από τους φίλους της δραπετεύει και καταφεύγει στην Αγγλία, σκοπεύοντας να αφήσει το παρελθόν πίσω της μια για πάντα.

Η γλώσσα της είναι οικεία και η χώρα ήσυχη τουλάχιστον πολύ πιο ήσυχη από τη Γερμανία της εποχής εκείνης. Το φθινόπωρο του 1977 η Προλ έχει αλλάξει το όνομά της και εργάζεται σε ένα εργοστάσιο κατασκευής παιχνιδιών. Έχει προσαρμοστεί πλήρως στον βρετανικό τρόπο ζωής. Όταν, όμως, μαθαίνει ότι ο Μπάαντερ, η Ένσλιν και ένα ακόμη μέλος, ο Γιαν Ράσπε, έχουν βρεθεί νεκροί στα κελιά τους (το αν αυτοκτόνησαν ή δολοφονήθηκαν δεν είναι ξεκαθαρισμένο), η Γερμανία επιστρέφει στο μυαλό της με κάθε λεπτομέρεια. Εκείνο το απόγευμα παραλίγο να σκοτωθεί, καθώς αφηρημένη οδηγεί στην ανάποδη πλευρά του δρόμου.

Σκέφτεται ότι θα μπορούσε και η ίδια να ήταν στη θέση των τριών φίλων της.

Έναν χρόνο αργότερα, η Προλ αναγνωρίζεται από έναν αστυνομικό και συλλαμβάνεται για μία ακόμη φορά. Επιστρέφει στη Γερμανία για να δικαστεί, αλλά τα πράγματα έχουν ήδη αλλάξει. Έχει αποδειχθεί ότι στην αρχική της σύλληψη η Πολιτεία είχε αποκρύψει στοιχεία που θα την απήλλασαν από τις περισσότερες κατηγορίες. Καταδικάζεται τελικά μόνο για τις ληστείες και, έχοντας κρατηθεί για τρία χρόνια σε γερμανική και για ένα σε βρετανική φυλακή, αφήνεται ελεύθερη.

Η Προλ ήθελε να επιστρέψει στην Αγγλία, αλλά χρειάστηκε να περιμένει 20 χρόνια, προτού της επιτραπεί η είσοδος στη χώρα. Στο διάστημα αυτό εργάστηκε ως υπεύθυνη φωτογραφιών σε μεγάλα γερμανικά περιοδικά και δημοσίευσε ένα λεύκωμα με φωτογραφίες από τα χρόνια της Μπάαντερ-Μάινχοφ. Όπως εξηγεί η ίδια σήμερα, «αυτές οι φωτογραφίες λένε την ιστορία καλύτερα από μένα». Και όταν ύστερα από την πρόσφατη «ανακάλυψή» της από τα βρετανικά ταμπλόιντς ρωτήθηκε για το πώς βλέπει σήμερα την περιπέτειά της με τη Μπάαντερ-Μάινχοφ και το RAF, προσπάθησε να είναι απόλυτα ειλικρινής: «Χρειάστηκαν πάρα πολλά χρόνια, για να καταλάβω τους λόγους που με οδήγησαν να πιστέψω ότι η ένοπλη, επαναστατική πάλη ήταν η μόνη λύση στα προβλήματα της χώρας μου. Όσο και να θέλω, δεν μπορώ να διαγράψω κάτι που με επηρέασε τόσο πολύ στα νεανικά χρόνια της ζωής μου...».

Αντρέας Μπάαντερ (1947-1977)

Καταδικάστηκε το 1968 για την τοποθέτηση βόμβας σε δύο πολυκαταστήματα. Δραπέτευσε το 1970 με τη βοήθεια της δημοσιογράφου Ούλρικε Μάινχοφ και ίδρυσε την αποκαλούμενη «Συμμορία Μπάαντερ-Μάινχοφ». Πέρασε τα επόμενα δύο χρόνια κυνηγημένος από την αστυνομία και συνεχίζοντας την τρομοκρατική δράση του, μέχρι που συνελήφθη μαζί με δύο ακόμη μέλη, ύστερα από κινηματογραφική καταδίωξη τον Ιούνιο του 1972 στη Φρανκφούρτη. Πέρασε τα επόμενα πέντε χρόνια στη φυλακή, και στις 18 Οκτωβρίου του 1977 βρέθηκε νεκρός στο κελί του.

Ούλρικε Μάινχοφ (1934-1976)

Η Μάινχοφ το 1970 εγκατέλειψε τον σύζυγο και τα δύο παιδιά της και πέρασε τα επόμενα δύο χρόνια δρώντας με την ομάδα που πήρε το όνομά της. Το 1972 συνελήφθη και, καθώς στα επόμενα τέσσερα χρόνια τα υπόλοιπα μέλη της συμμορίας την αγνόησαν τελείως, έπεσε σε βαθιά κατάθλιψη. Κρεμάστηκε στο κελί της στις 9 Μαΐου του 1976.

Γκούντρουν Ένσλιν (1940-1977)

Η πραγματική αρχηγός της Μπάαντερ-Μάινχοφ, μαζί με τον φίλο της Αντρέας Μπάαντερ. Τον ακολούθησε σε όλη την τρομοκρατική του δράση, και βρέθηκε νεκρή στο κελί της την ίδια ημέρα με εκείνον. Ακόμα δεν έχει ξεκαθαριστεί αν πρόκειται για αυτοκτονία ή δολοφονία.

Θόρβαλντ Προλ (1940-)

Γνωρίστηκε με τον Αντρέας Μπάαντερ στα κλαμπ του Βερολίνου. Συμμετείχε στις δύο βομβιστικές επιθέσεις στη Φρανκφούρτη, αλλά επισήμως δεν θεωρείται μέλος της Μπάαντερ-Μάινχοφ, αφού διώχτηκε λίγο μετά την επίσημη σύστασή της. Η αδερφή του, Άστριντ, παρέμεινε στην ομάδα. Εκείνος παραδόθηκε στις αρχές, καταδικάστηκε με την κατηγορία του εμπρησμού και σήμερα έχει εγκαταλείψει οριστικά το περιθωριακό παρελθόν του.

Γιαν-Καρλ Ράσπε (1944-1977)

Ο Ράσπε μπήκε στην ομάδα αμέσως μετά την απόδραση του Μπάαντερ, το 1970, και τον ακολούθησε στο Παρίσι και στη συνέχεια στην Ιορδανία. Συνελήφθη μαζί του τον Ιούνιο του 1972, και καταδικάστηκε σε ισόβια το 1977, ύστερα από την πιο μακρόχρονη δίκη στην ιστορία της Γερμανίας. Ήταν ο τρίτος που βρέθηκε νεκρός εκείνο το πρωινό της 18ης Οκτωβρίου του 1977, ξημερώματα της «Νύχτας του Θανάτου», όπως ονομάστηκε.

Το σύμπλεγμα Baader Meinhof

Το **σύμπλεγμα Baader Meinhof** είναι γερμανική ταινία του [2008](#) σε σκηνοθεσία του [Ούλι Έντελ](#).

Αναφέρεται στη δράση της [οργάνωσης RAF](#) και βασίζεται στο ομώνυμο βιβλίο του [Στέφαν Άουστ](#).

Η ταινία ήταν υποψήφια για το βραβείο Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας.

Πλοκή

Πρόκειται για την άνοδο και την πτώση της διαβόητης Φράξια Κόκκινος Στρατός (RAF), μιας τρομοκρατικής οργάνωσης, που έδρασε στην Γερμανία ως τις αρχές των 1970. Φονικές βομβιστικές επιθέσεις απειλούν την εύθραυστη γερμανική δημοκρατία, τη δεκαετία του '70. Μια ομάδα ανταρτών, με αρχηγούς τον Αντρέας Μπάαντερ και την Ούλρικε Μάινχοφ, έχουν ξεκινήσει ένοπλη μυστική επανάσταση εναντίον ενός νέου είδους φασισμού που αναδύεται: του αμερικανικού ιμπεριαλισμού που υποστηρίζεται από τις γερμανικές κυβερνήσεις. Με στόχο μια πιο ανθρώπινη και δίκαιη κοινωνία, η επαναστατική ομάδα γίνεται όλο και πιο απάνθρωπη, ενώ στο βάθος υπάρχει ένας άνθρωπος που την κατανοεί: ο επικεφαλής των γερμανικών αστυνομικών δυνάμεων.

Το σύμπλεγμα Baader Meinhof

Der Baader Meinhof Komplex

Σκηνοθεσία	Ούλι Έντελ
Σενάριο	Ούλι Έντελ Μπερντ Άιχινγκερ
Βασισμένο σε	<i>Το σύμπλεγμα Baader Meinhof</i> του Στέφαν Άουστ
Πρωταγωνιστές	Μαρτίνα Γκέντεκ Μόριτς Μπλάμπτροϊ Γιοχάνα Βόκαλεκ
Φωτογραφία	Ράινερ Κλάουμαν
Πρώτη προβολή	2008

Διάρκεια 149'

Προέλευση [Γερμανία](#)
[Γαλλία](#)
[Τσεχία](#)

Γλώσσα [Γερμανικά](#)
[Αγγλικά](#)
[Σουηδικά](#)
[Γαλλικά](#)

«Ήμουν μέλος της Φράξιας Κόκκινος Στρατός»

[ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΗΤΣΑΚΟΣ](#)

Σήμερα είναι μια 53χρονη Γερμανίδα, που ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Κάθε πρωί παίρνει ένα διώροφο κόκκινο λεωφορείο και πηγαίνει στα γραφεία της εφημερίδας «Ιντιπέντεντ», με την οποία συνεργάζεται ως υπεύθυνη φωτογραφιών. Κανένας δεν θα υποψιαζόταν ότι η γυναίκα αυτή πριν από 30 χρόνια ήταν το κύριο θέμα στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αποτελώντας μέλος της Μπάαντερ-Μάινχοφ, της πιο επικίνδυνης τρομοκρατικής ομάδας στην Ευρώπη εκείνη την εποχή. Όμως, ένας νεαρός ρεπόρτερ μιας τοπικής σκανδαλοθηρικής εφημερίδας έκανε πρόσφατα ξανά την Άστριντ Προλ πρωτοσέλιδο θέμα αυτήν τη φορά στα βρετανικά ταμπλόιντ. Και την έφερε αντιμέτωπη με ένα παρελθόν, το οποίο πίστευε πως είχε ξεχάσει

Βερολίνο, τέλη δεκαετίας του '60. Μία πόλη περικυκλωμένη από την Ανατολική Γερμανία, αποκλεισμένη, σχεδόν «μποέμ». Μάης του '68 και Βιετνάμ. Διαδηλώσεις παντού. Η 21χρονη Άστριντ Προλ σπουδάζει φωτογραφία και γεμίζει τον ελεύθερο χρόνο της με λίγα ναρκωτικά και πολλές πολιτικές συζητήσεις. Η παρέα της αποτελείται κυρίως από καλλιτέχνες, διανοούμενους και νεαρούς που αποφεύγουν τη στράτευση. Δεν αργεί, ωστόσο, να μπει και στην παρέα του αδερφού της, Θόρβαλντ: τη Φράξια Κόκκινος Στρατός (RAF).

« Όσο και να θέλω, δεν μπορώ να διαγράψω κάτι που με επηρέασε τόσο πολύ στα νεανικά χρόνια της ζωής μου...»

Ένα βράδυ σε μία παμπ, ο αδερφός της, της γνωρίζει τον Αντρέας Μπάαντερ, έναν νεαρό ταραχοποιό που είχε ανακατευτεί με το αριστερό κίνημα αναζητώντας λίγη δράση και φασαρίες. Μαζί λαμβάνουν μέρος σε πορείες διαμαρτυρίας και αντιπολεμικές συγκεντρώσεις. Ο αδερφός της και ο Μπάαντερ με τη φίλη του, Γκούντρον Έσλιν, το Μάιο του 1968 τοποθετούν ωρολογιακές βόμβες σε δύο πολυκαταστήματα της Φρανκφούρτης. Οι βόμβες εκρήγνυνται τα μεσάνυχτα, και δύο ημέρες αργότερα οι δράστες έχουν συλληφθεί, καθώς δεν είναι καθόλου προσεκτικοί στις κινήσεις τους.

Το έτερον ήμισυ της Μπάαντερ-Μάινχοφ, η δημοσιογράφος Ούλρικε Μάινχοφ, μπαίνει στη ζωή τους τον Μάιο του 1970, όταν βοηθά τον Μπάαντερ να αποδράσει μέσα από τα χέρια της αστυνομίας. Από την επόμενη ημέρα οι εφημερίδες κάνουν λόγο για τη «Συμμορία Μπάαντερ-Μάινχοφ». Πάντως, αν και έδωσε το όνομά της στην ομάδα, η Μάινχοφ δεν ήταν ποτέ στην ηγεσία της. Τις αποφάσεις έπαιρναν κυρίως ο Μπάαντερ και η φίλη του, Γκούντρον Έσλιν. Η Μπάαντερ-Μάινχοφ δεν αργεί να γίνει

υπ. αρ. 1 Δημόσιος Κίνδυνος. Ληστείες τραπεζών και τρομοκρατικές επιθέσεις είναι στην ημερήσια διάταξη. Η Προλ (όπως ισχυριζόταν η ίδια και όπως αποδείχτηκε πολύ αργότερα) είχε ενεργή συμμετοχή μόνο σε ορισμένες ληστείες τραπεζών και σε καμία βομβιστική επίθεση.

Κυνηγημένοι από την αστυνομία, τα μέλη της ομάδας καταφεύγουν στην Ιορδανία. Εκεί εκπαιδεύονται στρατιωτικά σε παλαιστινιακό στρατόπεδο. Οι Παλαιστίνιοι, πριν τους διώξουν σχεδόν με τις κλωτσιές, εκνευρισμένοι από τη συμπεριφορά τους, τους μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν Καλάσνικωφ και χειροβομβίδες. Το Καλάσνικωφ γίνεται το αγαπημένο τους όπλο, και το 1971, σχεδιάζοντας το σήμα του RAF για το εξώφυλλο του μανιφέστου της οργάνωσης, το τοποθετούν μπροστά από ένα αστέρι και πίσω από τα αρχικά τους (αργότερα το Καλάσνικωφ θα αντικατασταθεί από ένα γερμανικό Χέκλερ & Κοχ).

Η Μπάαντερ-Μάινχοφ επιστρέφει στη Γερμανία με ένα μέλος λιγότερο. Ο Θόρβαλντ Προλ, ο αδελφός της Άστριντ, είχε διωχθεί από την ομάδα στην Ελβετία, καθώς δεν είχε επιδείξει την ίδια αφοσίωση με την αδερφή του. Η πόλη που επιλέγουν για ένα νέο ξεκίνημα είναι το Αμβούργο, όπου όμως βρίσκουν παντού τις φωτογραφίες τους σε αφίσες με την ένδειξη «καταζητείται». Η Προλ αναγνωρίζεται από έναν υπάλληλο σε βενζινάδικο, συλλαμβάνεται τον Μάιο του 1971 και τίθεται υπό κράτηση στις φυλακές τις Κολωνίας.

Εκεί «φιλοξενείται» στη λεγόμενη «σιωπηλή πτέρυγα», σε ένα κελί από το οποίο δεν μπορεί να δει ή να ακούσει τίποτα. Αρχίζει να υποφέρει από οπτικές και ακουστικές παραισθήσεις και δεν είναι λίγες οι φορές που καταρρέει. Το 1974 η δίκη της τελικά διακόπτεται, καθώς η γιατροί κρίνουν ότι αν συνεχιστεί, θα κινδυνεύσει η ζωή της. Περνάει λίγο καιρό αναρρωννύοντας με εγγύηση σε ένα σανατόριο. Με την πρώτη ευκαιρία και με λίγη βοήθεια από τους φίλους της δραπετεύει και καταφεύγει στην Αγγλία, σκοπεύοντας να αφήσει το παρελθόν πίσω της μια για πάντα.

Η γλώσσα τής είναι οικεία και η χώρα ήσυχη τουλάχιστον πολύ πιο ήσυχη από τη Γερμανία της εποχής εκείνης. Το φθινόπωρο του 1977 η Προλ έχει αλλάξει το όνομά της και εργάζεται σε ένα εργοστάσιο κατασκευής παιχνιδιών. Έχει προσαρμοστεί πλήρως στον βρετανικό τρόπο ζωής. Όταν, όμως, μαθαίνει ότι ο Μπάαντερ, η Ένσλιν και ένα ακόμη μέλος, ο Γιαν Ράσπε, έχουν βρεθεί νεκροί στα κελιά τους (το αν αυτοκτόνησαν ή δολοφονήθηκαν δεν είναι ξεκαθαρισμένο), η Γερμανία επιστρέφει στο μυαλό της με κάθε λεπτομέρεια. Εκείνο το απόγευμα παραλίγο να σκοτωθεί, καθώς αφηρημένη οδηγεί στην ανάποδη πλευρά του δρόμου. Σκέφτεται ότι θα μπορούσε και η ίδια να ήταν στη θέση των τριών φίλων της.

Έναν χρόνο αργότερα, η Προλ αναγνωρίζεται από έναν αστυνομικό και συλλαμβάνεται για μία ακόμη φορά. Επιστρέφει στη Γερμανία για να δικαστεί, αλλά τα πράγματα έχουν ήδη αλλάξει. Έχει αποδειχθεί ότι στην αρχική της σύλληψη η Πολιτεία είχε αποκρύψει στοιχεία που θα την απήλλασαν από τις περισσότερες κατηγορίες. Καταδικάζεται τελικά μόνο για τις ληστείες και, έχοντας κρατηθεί για τρία χρόνια σε γερμανική και για ένα σε βρετανική φυλακή, αφήνεται ελεύθερη.

Η Προλ ήθελε να επιστρέψει στην Αγγλία, αλλά χρειάστηκε να περιμένει 20 χρόνια, προτού της επιτραπεί η είσοδος στη χώρα. Στο διάστημα αυτό εργάστηκε ως υπεύθυνη φωτογραφιών σε μεγάλα γερμανικά περιοδικά και δημοσίευσε ένα λεύκωμα με φωτογραφίες από τα χρόνια της Μπάαντερ-Μάινχοφ. Όπως εξηγεί η ίδια σήμερα, «αυτές οι φωτογραφίες λένε την ιστορία καλύτερα από μένα». Και όταν ύστερα από την πρόσφατη «ανακάλυψη» της από τα βρετανικά ταμπλόιντς ρωτήθηκε για το πώς βλέπει σήμερα την περιπέτειά της με τη Μπάαντερ-Μάινχοφ και το RAF, προσπάθησε να είναι απόλυτα ειλικρινής: «Χρειάστηκαν πάρα πολλά χρόνια, για να καταλάβω τους λόγους που με οδήγησαν να πιστέψω ότι η ένοπλη, επαναστατική πάλη ήταν η μόνη λύση στα προβλήματα της χώρας μου. Όσο και να θέλω, δεν μπορώ να διαγράψω κάτι που με επηρέασε τόσο πολύ στα νεανικά χρόνια της ζωής μου...».

Αντρέας Μπάαντερ (1947-1977)

Καταδικάστηκε το 1968 για την τοποθέτηση βόμβας σε δύο πολυκαταστήματα. Δραπέτευσε το 1970 με τη βοήθεια της δημοσιογράφου Ούλρικε Μάινχοφ και ίδρυσε την αποκαλούμενη «Συμμορία Μπάαντερ-Μάινχοφ». Πέρασε τα επόμενα δύο χρόνια κυνηγημένος από την αστυνομία και συνεχίζοντας την τρομοκρατική δράση του, μέχρι που συνελήφθη μαζί με δύο ακόμη μέλη, ύστερα από κινηματογραφική καταδίωξη τον Ιούνιο του 1972 στη Φρανκφούρτη. Πέρασε τα επόμενα πέντε χρόνια στη φυλακή, και στις 18 Οκτωβρίου του 1977 βρέθηκε νεκρός στο κελί του.

Ούλρικε Μάινχοφ (1934-1976)

Η Μάινχοφ το 1970 εγκατέλειψε τον σύζυγο και τα δύο παιδιά της και πέρασε τα επόμενα δύο χρόνια δρώντας με την ομάδα που πήρε το όνομά της. Το 1972 συνελήφθη και, καθώς στα επόμενα τέσσερα χρόνια τα υπόλοιπα μέλη της συμμορίας την αγνόησαν τελείως, έπεσε σε βαθιά κατάθλιψη. Κρεμάστηκε στο κελί της στις 9 Μαΐου του 1976.

Γκούντρουν Ένσλιν (1940-1977)

Η πραγματική αρχηγός της Μπάαντερ-Μάινχοφ, μαζί με τον φίλο της Αντρέας Μπάαντερ. Τον ακολούθησε σε όλη την τρομοκρατική του δράση, και βρέθηκε νεκρή στο κελί της την ίδια ημέρα με εκείνον. Ακόμα δεν έχει ξεκαθαριστεί αν πρόκειται για αυτοκτονία ή δολοφονία.

Θόρβαλντ Προλ (1940-)

Γνωρίστηκε με τον Αντρέας Μπάαντερ στα κλαμπ του Βερολίνου. Συμμετείχε στις δύο βομβιστικές επιθέσεις στη Φρανκφούρτη, αλλά επισήμως δεν θεωρείται μέλος της Μπάαντερ-Μάινχοφ, αφού διώχτηκε λίγο μετά την επίσημη σύστασή της. Η αδερφή του, Άστριντ, παρέμεινε στην ομάδα. Εκείνος παραδόθηκε στις αρχές, καταδικάστηκε με την κατηγορία του εμπρησμού και σήμερα έχει εγκαταλείψει οριστικά το περιθωριακό παρελθόν του.

Γιαν-Καρλ Ράσπε (1944-1977)

Ο Ράσπε μπήκε στην ομάδα αμέσως μετά την απόδραση του Μπάαντερ, το 1970, και τον ακολούθησε στο Παρίσι και στη συνέχεια στην Ιορδανία. Συνελήφθη μαζί του τον Ιούνιο του 1972, και καταδικάστηκε σε ισόβια το 1977, ύστερα από την πιο μακρόχρονη δίκη στην ιστορία της Γερμανίας. Ήταν ο τρίτος που βρέθηκε νεκρός εκείνο το πρωινό της 18ης Οκτωβρίου του 1977, ξημερώματα της «Νύχτας του Θανάτου», όπως ονομάστηκε.

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ταραχές στο Ρόστοκ-Λιχτενχάγκεν

Από 22 έως 24 Αυγ., 1992 βίαιες ξενοφοβικές ταραχές έλαβαν χώρα στον οικισμό Λιχτενχάγκεν του [Ρόστοκ](#) της Γερμανίας. Αυτές ήταν οι χειρότερες επιθέσεις εναντίον μεταναστών στη μεταπολεμική [Γερμανία](#). Παρά τις πέτρες και τις βόμβες μολότοφ που ρίχθηκαν σε μια πολυκατοικία, όπου ζούσαν αιτούντες άσυλο, κανείς δεν έχασε τη ζωή του. Στο αποκορύφωμα των ταραχών, συμμετείχαν αρκετές εκατοντάδες ακροδεξιό εξτρεμιστές, και περίπου 3.000 άτομα που παρακολουθούσαν, επικροτώντας τους.

Η αρχική αντίδραση των αρχών και των πολιτικών επικρίθηκε έντονα.¹ Για μερικές ημέρες πριν από τις ταραχές, υπήρξαν, σε ορισμένες εφημερίδες, κεκαλυμμένες προειδοποιήσεις για το επικείμενο πρόβλημα. Η αστυνομία και οι πολιτικοί δίσταζαν να ανταποκριθούν και όταν το έκαναν, η ανταπόκριση τους ήταν ανεπαρκής για την κάλυψη των αναγκών. Έξω από το κτίριο, όπου οι πρόσφυγες στεγάζονταν, αρκετές εκατοντάδες αιτούντες άσυλο είχαν στρατοπεδεύσει αρκετές ημέρες με ελάχιστη ή καθόλου πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις, συμβάλλοντας στην κλιμάκωση των εντάσεων στην περιοχή.

Μεταξύ 22 - 26 Αυγούστου, 1992, υπήρξαν 370 προσωρινές συλλήψεις και 408 προκαταρκτικές έρευνες σχετικά με τις ταραχές. Μεταξύ των συλληφθέντων ήταν 110 άτομα από την πρώην [Δυτική Γερμανία](#), 217 από το [Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία](#), συμπεριλαμβανομένων 147 από [Ρόστοκ](#) και άλλοι 37 από την πρώην [Ανατολική Γερμανία](#). Κατά τη διάρκεια των ταραχών, 204 αστυνομικοί τραυματίστηκαν.

Υπόβαθρο

Ο Πύργος του Ηλιοτρόπιου, το κτίριο όπου δέμεναν οι πρόσφυγες

- Αύγουστος του 1992. Το Κέντρο Υποδοχής αιτούντων ασύλου του Μεκλεμβούργου-Πομερανίας στο Ρόστοκ, ένα μπλοκ κατοικιών που μετατράπηκε σε προσωρινό χώρο διαμονής προσφύγων που αναμένουν την έκβαση της υπόθεσής τους, είναι ασφυκτικά γεμάτο: Περισσότεροι από 400 πρόσφυγες διαμένουν στην περιοχή, χωρίς ο δήμος να εγκαθιστά προσωρινές τουαλέτες και να εξασφαλίζει συνθήκες υγιεινής. Στον τοπικό τύπο, δίπλα στις διαμαρτυρίες για την κατάσταση, μεταξύ των οποίων και από ακροδεξιές «επιτροπές κατοίκων» εμφανίζονται ανώνυμες απειλές και ένα τελεσίγραφο: το κέντρο έπρεπε να αδειάσει μέχρι τις 22 Αυγούστου.

- Στις πρώτες περιφερειακές εκλογές μετά την Επανάσταση ακροδεξιά κόμματα όπως οι Ρεμπουπλικάνοι και η Γερμανική Λαϊκή Ένωση οργανώνουν καμπάνιες με το σύνθημα «Το πλοίο γέμισε» και καταγράφουν υψηλά ποσοστά, που φτάνουν σε κάποια κρατίδια από 5% έως 10%.

- Ο αντιμεταναστευτικός λαϊκισμός υιοθετείται από μεγάλο μέρος των ΜΜΕ και των κομμάτων της Δεξιάς. «Η εισβολή των φτωχών» είναι ο τίτλος στο πρωτοσέλιδο του Σπήγκελ την 9η Σεπτεμβρίου 1991 με εικονογράφηση μιας κιβωτού στα γερμανικά χρώματα, κατακλυσμένης από πλήθος ανθρώπων. Δυο βδομάδες αργότερα η εφημερίδα Μπιλντ τιτλοφορείται: «Άσυλο: Βόννη κάνει κάτι». Τον ίδιο μήνα λαμβάνει χώρα η πρώτη οργανωμένη επίθεση ακροδεξιών στην πόλη Χόουσεβέρντα ενάντια σε Βιετναμέζους μικροπωλητές και μετανάστες από τη Μοζαμβίκη και, αμέσως μετά, σε έναν ξενώνα προσφύγων.

- Στις 2 Απρίλη 1992 το πρωτοσέλιδο της Μπιλντ γράφει: «Κάθε λεπτό και ένας αιτών άσυλο. Η πλημμύρα μεγαλώνει - τότε θα βουλιάξει το πλοίο;». Λίγες μέρες μετά, το Σπήγκελ κυκλοφορεί με πρωτοσέλιδο τίτλο «Άσυλο: οι πολιτικοί απογοητεύουν» και με τη φωτογραφία μιας τεράστιας ουράς αναμονής για αίτηση πολιτικού ασύλου.

- Αύγουστος του 1992. Το Κέντρο Υποδοχής αιτούντων ασύλου του Μακλεμβούργου-Πομερανίας στο Ρόστοκ, ένα μπλοκ κατοικιών που μετατράπηκε σε προσωρινό χώρο διαμονής προσφύγων που αναμένουν την έκβαση της υπόθεσής τους, είναι ασφυκτικά γεμάτο: Περισσότεροι από 400 πρόσφυγες διαμένουν στην περιοχή, χωρίς ο δήμος να εγκαθιστά προσωρινές τουαλέτες και να εξασφαλίζει συνθήκες υγιεινής. Στον τοπικό τύπο, δίπλα στις διαμαρτυρίες για την κατάσταση, μεταξύ των οποίων και από ακροδεξιές «επιτροπές κατοίκων» εμφανίζονται ανώνυμες απειλές και ένα τελεσίγραφο: το κέντρο έπρεπε να αδειάσει μέχρι τις 22 Αυγούστου.

Χρονικό

- Το Σάββατο 22 Αυγούστου έξω από το κέντρο υποδοχής συγκεντρώνονται 200 νεοναζί σκίνχεντς και χίλιοι κάτοικοι, οι οποίοι πετούν πέτρες και βόμβες μολότοφ στο κτίριο. Απέναντί τους βρίσκονται μόλις 35 αστυνομικοί.

- Την επόμενη ημέρα, 23 Αυγούστου, τα γεγονότα επαναλαμβάνονται μαζικότερα, καθώς στους συγκεντρωμένους προστίθενται ακροδεξιοί από όλη τη χώρα που ταξιδεύουν για να πάρουν μέρος στο ρατσιστικό κίνημα που αρχίζει να μαζικοποιείται.

- Τη Δευτέρα 24 Αυγούστου οι αρχές αποφασίζουν την εκκένωση του κέντρου υποδοχής. Οι πρόσφυγες απομακρύνονται, όμως στο χώρο παραμένουν 120 βιετναμέζοι-ες. Το ίδιο βράδυ συγκεντρώνονται περισσότερα από 3000 άτομα και 800 οργανωμένοι νεοναζί. Παρά την κλιμάκωση των γεγονότων 200 αστυνομικοί που είχαν σταλεί ως ενίσχυση από το Αμβούργο αποσύρονται αιφνιδιαστικά. Στις 9.30 το βράδυ το κέντρο υποδοχής τυλίγεται στις φλόγες. Τα πυροσβεστικά παρεμποδίζονται από τους συγκεντρωμένους και φθάνουν με 2 ώρες καθυστέρηση.

Νομικές διαδικασίες

Αλλά και αργότερα, όταν επέστρεψε η ηρεμία, η πολιτική επεξεργασία των ταραχών κινήθηκε σε απίστευτα αργούς ρυθμούς. Οι επιθέσεις οδήγησαν σε 370 συλλήψεις και 408 προκαταρκτικές έρευνες. Μόνο 40 νεαρά άτομα το 1993-1994 επιβαρύνθηκαν με ταραχές και εμπρησμό. Οι περισσότεροι έλαβαν πρόστιμα και ποινές με αναστολή. Έντεκα εκ των καταδικασθέντων έλαβαν ποινή φυλάκισης σε Κέντρο Κράτησης Νεολαίας που κυμαινόταν από επτά μήνες με τρία χρόνια, αλλά μόνο τέσσερις από αυτούς στην πραγματικότητα φυλακίστηκαν, για διάστημα μεταξύ δύο και τριών ετών, ενώ οι υπόλοιπες επτά υποθέσεις έλαβαν αναστολή. Πήρε μέχρι δέκα έτη μετά από τις ταραχές για να ολοκληρωθεί η δικαστική διαδικασία για τις τελευταίες τρεις περιπτώσεις.

Ο δήμαρχος του Ρόστοκ και ο υπουργός Εσωτερικών του ομόσπονδου κρατιδίου του Μεκλεμβούργου παραιτήθηκαν. Αδιευκρίνιστο παραμένει ως σήμερα ποιος φέρει την ευθύνη για τον χαοτικό τρόπο αντίδρασης των αντιδρασεων.

ΣΧΕΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

20 χρόνια από το πογκρόμ του Ροστόκ

Του Γιώργου Μανιάτη

Του Γιώργου Μανιάτη

Το πογκρόμ του Ροστόκ υπήρξε το γεγονός που στις 24 Αυγούστου του 1992 συγκλόνησε βαθιά την τότε πρόσφατα ενοποιημένη Γερμανία. Η εικόνα του φλεγόμενου Κέντρου Υποδοχής προσφύγων περικυκλωμένου από χιλιάδες συγκεντρωμένους έκανε αμέσως το γύρο του κόσμου. Ωστόσο, ούτε ο «αποτροπιασμός» της κυβέρνησης και των ΜΜΕ, ούτε οι κατηγορίες για την «ολιγωρία των αρχών» και για «το ρόλο των ακραίων» νεοναζιστών αρκούσαν για να εξηγήσουν το αδιαμφισβήτητο γεγονός: ότι ο εμπρησμός υπήρξε απλώς η τελευταία πράξη ενός αυθεντικού ρατσιστικού πογκρόμ. Όχι δηλαδή μιας μεμονωμένης πράξης, μιας συνομοσίας, ενός ομαδικού παροξυσμού, αλλά μιας δημόσιας ρατσιστικής πολιτικής εκστρατείας, στην οποία το λόγο και τις πρακτικές ενεπλάκησαν οι οργανωμένες ομάδες των νεοφασιστών από κοινού με την επίσημη πολιτική και μηντιακή εξουσία.

Μετά την Επανάσταση το «ζήτημα του Ασύλου», που είχε αρχίσει τίθεται από τη δυτικογερμανική Δεξιά στα τέλη της δεκαετίας του '80, μετατράπηκε σε κεντρικό ζήτημα πολιτικής αντιπαράθεσης. Η σημαντική αύξηση του αριθμού των προσφύγων που μετά την κατάρρευση του Ανατολικού Μπλοκ έφταναν στη Γερμανία ζητώντας

Άσυλο συνέπεφτε με την όξυνση των εσωτερικών κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων. Το νεοφιλελεύθερο σχέδιο προσαρμογής της ανατολικής Γερμανίας στην οικονομία της αγοράς είχε εκτινάξει την ανεργία στο 15% στις ανατολικές περιοχές και οι ελπίδες για ένα κοινό μέλλον ευημερίας διαψεύδονταν για εκατομμύρια γερμανούς.

Οι μετανάστες και νεοεισερχόμενοι πρόσφυγες κλήθηκαν να ενσαρκώσουν την απειλή για την εργασία και την ασφάλεια των ντόπιων. Πάνω στον αντιμεταναστευτισμό οι νεοναζί άρχισαν να αναπτύσσουν δράση με τη στοχοποίηση των κέντρων υποδοχής και με επιθέσεις σε μετανάστες στο δρόμο και σε σπίτια. Η δημόσια συζήτηση τους ευνοούσε: Όλοι αναγνώριζαν το «πρόβλημα» που αποτελούν οι ξένοι. Όμως, ήταν εκείνοι και όχι οι πολιτικοί που «μπορούσαν να το λύσουν». Σύντομα οι επιθέσεις σε μετανάστες έπαψαν να αναφέρονται στις εφημερίδες, έγιναν μέρος της καθημερινότητας. Η σιωπή θα σήμαινε για άλλη μια φορά συνενοχή.

Το σύντομο χρονικό των γεγονότων που δίνει η εφημερίδα Tageszeitung είναι αποκαλυπτικό:

- Στις πρώτες περιφερειακές εκλογές μετά την Επανένωση ακροδεξιά κόμματα όπως οι Ρεμπουπλικάνοι και η Γερμανική Λαϊκή Ένωση οργανώνουν καμπάνιες με το σύνθημα «Το πλοίο γέμισε» και καταγράφουν υψηλά ποσοστά, που φτάνουν σε κάποια κρατίδια από 5% έως 10%.

- Ο αντιμεταναστευτικός λαϊκισμός υιοθετείται από μεγάλο μέρος των ΜΜΕ και των κομμάτων της Δεξιάς. «Η εισβολή των φτωχών» είναι ο τίτλος στο πρωτοσέλιδο του Σπήγκελ την 9η Σεπτεμβρίου 1991 με εικονογράφηση μιας κιβωτού στα γερμανικά χρώματα, κατακλυσμένης από πλήθος ανθρώπων. Δυο βδομάδες αργότερα η εφημερίδα Μπιλντ τιτλοφορείται: «Άσυλο: Βόννη κάνει κάτι». Τον ίδιο μήνα λαμβάνει χώρα η πρώτη οργανωμένη επίθεση ακροδεξιών στην πόλη Χόουσεβέρντα ενάντια σε βιετναμέζους μικροπωλητές και μετανάστες από τη Μοζαμβίκη και, αμέσως μετά, σε έναν ξενώνα προσφύγων.

- Στις 2 Απρίλη 1992 το πρωτοσέλιδο της Μπιλντ γράφει: «Κάθε λεπτό και ένας αιτών άσυλο. Η πλημμύρα μεγαλώνει - πότε θα βουλιάξει το πλοίο;». Λίγες μέρες μετά, το Σπήγκελ κυκλοφορεί με πρωτοσέλιδο τίτλο «Άσυλο: οι πολιτικοί απογοητεύουν» και με τη φωτογραφία μιας τεράστιας ουράς αναμονής για αίτηση πολιτικού ασύλου.

- Αύγουστος του 1992. Το Κέντρο Υποδοχής αιτούντων ασύλου του Μακλενβούργου-Πομερανίας στο Ροστόκ, ένα μπλοκ κατοικιών που μετατράπηκε σε προσωρινό χώρο διαμονής προσφύγων που αναμένουν την έκβαση της υπόθεσής τους, είναι ασφυκτικά γεμάτο: Περισσότεροι από 400 πρόσφυγες διαμένουν στην περιοχή, χωρίς ο δήμος να εγκαθιστά προσωρινές τουαλέτες και να εξασφαλίζει συνθήκες υγιεινής. Στον τοπικό τύπο, δίπλα στις διαμαρτυρίες για την κατάσταση, μεταξύ των οποίων και από ακροδεξιές «επιτροπές κατοίκων» εμφανίζονται ανώνυμες απειλές και ένα τηλεσίγγραφο: το κέντρο έπρεπε να αδειάσει μέχρι τις 22 Αυγούστου.

- Το Σάββατο 22 Αυγούστου έξω από το κέντρο υποδοχής συγκεντρώνονται 200 νεοναζί σκίνχεντς και χίλιοι κάτοικοι, οι οποίοι πετούν πέτρες και βόμβες μολότοφ στο κτίριο. Απέναντί τους βρίσκονται μόλις 35 αστυνομικοί.

- Την επόμενη ημέρα, 23 Αυγούστου, τα γεγονότα επαναλαμβάνονται μαζικότερα, καθώς στους συγκεντρωμένους προστίθενται ακροδεξιόι από όλη τη χώρα που ταξιδεύουν για να πάρουν μέρος στο ρατσιστικό κίνημα που αρχίζει να μαζικοποιείται.

- Τη Δευτέρα 24 Αυγούστου οι αρχές αποφασίζουν την εκκένωση του κέντρου υποδοχής. Οι πρόσφυγες απομακρύνονται, όμως στο χώρο παραμένουν 120 βιετναμέζοι-ες. Το ίδιο βράδυ συγκεντρώνονται περισσότερα από 3000 άτομα και 800 οργανωμένοι νεοναζί. Παρά την κλιμάκωση των γεγονότων 200 αστυνομικοί που είχαν σταλεί ως ενίσχυση από το Αμβούργο αποσύρονται αιφνιδιαστικά. Στις 9.30 το βράδυ το κέντρο υποδοχής τυλίγεται στις φλόγες. Τα πυροσβεστικά παρεμποδίζονται από τους συγκεντρωμένους και φθάνουν με 2 ώρες καθυστέρηση.

- Στις 25 Αυγούστου ξεσπούν στην πόλη επεισόδια μεταξύ των νεοναζί και της αστυνομίας. Κυβερνητικοί βουλευτές της CDU καταλογίζουν την ευθύνη όσων έχουν συμβεί εξίσου σε ακραίους δεξιούς και αριστερούς. Στις 27 Αυγούστου διοργανώνεται σιωπηρή αντιρατσιστική διαδήλωση με 3000 άτομα και δυο ημέρες μετά διαδηλώνουν 15.000, με την αστυνομία να αποτρέπει χιλιάδες αντιρατσιστές να φτάσουν στην πόλη.

- Τον Οκτώβριο ο Χελμουτ Κολ θα κάνει λόγο για «κατάσταση έκτακτης ανάγκης», αναφερόμενος όμως όχι στις ρατσιστικές επιθέσεις σε μετανάστες, αλλά στην πολιτική ασύλου.

- Στις 23 Νοεμβρίου 1992 2 μετανάστες τουρκικής καταγωγής σκοτώνονται από εμπρησμό στο Μέλν. Έξι μήνες αργότερα άλλοι 5 τούρκοι δολοφονούνται με τον ίδιο τρόπο στο Ζόλινγκεν.

- Τον Μάιο του 1993 αυστηροποιείται η νομοθεσία Ασύλου.

- Το πογκρόμ του Ροστόκ σημάδεψε κάθε δημοκρατικό πολίτη στη Γερμανία και αποκάλυψε το μέγεθος του φασιστικού κινδύνου, ωθώντας στη συγκρότηση αντιφασιστικών και αντιρατσιστικών μετώπων και στην πολιτικοποίηση πολλών μεταναστευτικών κοινοτήτων. Για τα 20 χρόνια από το πογκρόμ του Ροστόκ οργανώνονται εκατοντάδες εκδηλώσεις και πορείες, καθώς και πανγερμανική αντιρατσιστική διαδήλωση στο Ρόστοκ στις 25 Αυγούστου. Στο τοπικό κοινοβούλιο οι νέοναζιστές του NPD διατηρούν 2 έδρες

Σφαγή του Μονάχου

Η λεγόμενη **Σφαγή του Μονάχου** έγινε κατά τη διάρκεια των [Θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 1972](#), όταν μέλη της [Ισραηλινής](#) αποστολής έπεσαν θύματα απαγωγής από την παλαιστινιακή τρομοκρατική οργάνωση [Μαύρος Σεπτέμβρης](#). Η απαγωγή έληξε με αποτυχημένη επέμβαση της γερμανικής αστυνομίας, κατά την οποία σκοτώθηκαν 9 αθλητές, ένας αστυνομικός και πέντε από τους απαγωγείς. Μαζί με τους δυο αθλητές που είχαν δολοφονηθεί νωρίτερα, ο τελικός απολογισμός έφτασε τους 17 νεκρούς.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1972 βρίσκονταν στη δεύτερη εβδομάδα διεξαγωγής τους. Η Ολυμπιακή Επιτροπή της Δυτικής Γερμανίας είχε δημιουργήσει μία φιλική ατμόσφαιρα στο Ολυμπιακό Χωριό του Μονάχου, με σκοπό να διαγραφούν οι μνήμες της στρατοκρατικής εικόνας της Γερμανίας στον πόλεμο και συγκεκριμένα κατά τους [Ολυμπιακούς Αγώνες του 1936](#) στο [Βερολίνο](#) οι οποίοι είχαν γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον δικτάτορα των Ναζί, [Αδόλφο Χίτλερ](#), για λόγους προπαγάνδας.

Οι διοργανωτές των Αγώνων ζήτησαν από τον Δυτικογερμανό ψυχολόγο Τζορτζ Σίμπερ να δημιουργήσει 26 σενάρια τρομοκρατίας που θα τους βοηθούσαν στο σχεδιασμό της ασφάλειας. Στην "Κατάσταση 21" που δημιούργησε, προέβλεψε με ακρίβεια την εισβολή ένοπλων Παλαιστινίων στα καταλύματα που διέμενε η αποστολή του Ισραήλ, με σκοπό να σκοτώσουν και να κρατήσουν ομήρους, ώστε να απαιτήσουν την απελευθέρωση των φυλακισμένων τους από το Ισραήλ και να φύγουν από τη Γερμανία με ένα αεροπλάνο.

Οι διοργανωτές αρνήθηκαν να προχωρήσουν στην προετοιμασία για την "Κατάσταση 21" και των άλλων σεναρίων, έχοντας ως δεδομένο ότι αν φύλαγαν τους αγώνες, εναντιωνόταν στο στόχο των "Ανέμελων Αγώνων" χωρίς αυστηρά μέτρα ασφαλείας.

Συνέπειες

Οι αγώνες συνεχίστηκαν μετά από διακοπή μιας ημέρας. Αυτή ήταν η επιθυμία τις ολυμπιακής επιτροπής και της κυβέρνησης του Ισραήλ. Οι τρομοκράτες αφέθηκαν ελεύθεροι μετά από την απαγωγή ενός αεροπλάνου της [Lufthansa](#). Μετά από αυτό το γεγονός η πρωθυπουργός του Ισραήλ [Γκόλντα Μείρ](#) έδωσε εντολή στις μυστικές υπηρεσίες [Μοσάντ](#) (Mossad) να ανακαλύψουν πού κρύβονται οι εγκληματίες και να τους δολοφονήσουν. Η Γερμανική αστυνομία ίδρυσε την αντί-τρομοκρατική οργάνωση [GSG9](#), που φάνηκε χρήσιμη στην επόμενη απαγωγή αεροπλάνου της [Lufthansa](#) από παλαιστίνιους τρομοκράτες το 1977.

Η ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

- **Στόχος της τρομοκρατίας**

Ο σκοπός της τρομοκρατίας, στο εσωτερικό μιας χώρας όπως είναι η Γερμανία, είναι η δημιουργία τραυμάτων.

Απλούστερα, ο στόχος της επικεντρώνεται στο να αποδυναμώσει τον αντίπαλο, να τον καταστήσει εντελώς ανήμπορο να αντισταθεί, καθώς επίσης ανίκανο να ενεργήσει, έτσι ώστε στο τέλος να ηττηθεί ολοσχερώς.

Από μία διαφορετική οπτική γωνία τώρα, ο πόλεμος είναι συνώνυμος με την τρομοκρατία, αφού ο στόχος του είναι να τρομοκρατήσει τον αντίπαλο – να του προκαλέσει αυτό το είδος του φόβου, το οποίο εξουδετερώνει όλες τις υγιείς αντιστάσεις του, τις άμυνες του, καθώς επίσης την ικανότητα του να σκέφτεται και να ενεργεί. Έναν φόβο που είναι τόσο μεγάλος, ώστε να παραλύει τον άνθρωπο – κάτι που σημαίνει με τη σειρά του πως δεν υπάρχει καμία ουσιαστική διαφορά μεταξύ του πολέμου και της τρομοκρατίας, αφού ο πόλεμος διεξάγεται ακριβώς με τα ίδια μέσα που χρησιμοποιεί η τρομοκρατία.

Τέλος, όποιος σχεδιάζει και δρομολογεί πολέμους έχει χάσει ο ίδιος την ταυτότητα του, λόγω του ότι βίωσε στο παρελθόν σοβαρότατες τραυματικές εμπειρίες – ενώ αυτός είναι ο βασικός λόγος, για τον οποίο επιθυμεί να καταστρέψει την ταυτότητα των αντιπάλων του, καθώς επίσης να τους υποχρεώσει βίαια να ταυτιστούν με τις δικές του «διανοητικές κατασκευές», με αυτά που ο ίδιος πιστεύει» (Prof. Dr. F. Rupert, Γερμανός ψυχολόγος).

Συμπεραίνουμε λοιπόν εύλογα ότι, η Γερμανία έχει χάσει την ταυτότητα της στην προσπάθεια της να ξεχάσει το εγκληματικό της

παρελθόν – γεγονός που, με βάση την ψυχολογία, της δημιουργεί την επιθυμία να καταστρέψει την ταυτότητα εκείνων που θεωρεί ως αντιπάλους της, καθώς επίσης να τους υποχρεώσει βίαια να ταυτιστούν με τις δικές της «διανοητικές κατασκευές», με αυτά που η ίδια πιστεύει.

- **Αναρχική δραστηριότητα στη ναζιστική Γερμανία**

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Αμερικάνοι πήραν στην κατοχή τους τα αρχεία της αστυνομίας και όταν ανοίχτηκαν, ανακάλυψαν ότι μέσα στο χρόνο η αναρχική αντίσταση ήταν ιδιαίτερα μεγάλη. Ήταν ένα άκρως ενεργό και με επιρροή στην εργατική τάξη αναρχικό κίνημα που αναπτύχθηκε από τη προεδρία του Μπίσμαρκ μέχρι τη δικτατορία του Χίτλερ. Το αναρχικό κίνημα αγνοήθηκε από τους ιστορικούς επειδή οι εργάτες γενικά, όπως και οι γυναίκες πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν γι' αυτούς μόνο σε σχέση με τις πολιτικές εξουσίες ή με διανοητικά ρεύματα (ίσως, επίσης, επειδή περιέχει πολύ έρευνα και απαιτεί να "χώσεις τη μύτη σου" βαθιά). Εδώ μπορούμε μόνο να δώσουμε κάποιες υποδείξεις προς περαιτέρω διερεύνηση.

Ένα μεγάλο ποσοστό του αναρχο-συνδικαλιστικού κινήματος, μέσα στην FAUD (Free Workers' Union of Germany), η οποία αργότερα κατεστάλη από τον Χίτλερ, είχε επίκεντρο το Rhineland και το Ruhr, όπου υπήρχε μια βάση στα ορυχεία και στη βαριά βιομηχανία και χτίστηκε πάνω στην εμπειρία των εργατικών συμβουλίων του 1918. Στη Βαυαρία, το εργατικό κίνημα ήταν πολύ πιο ευμετάβλητο. Ο βαυαρικός εθνικισμός επισκίασε το ζήτημα: στο Μόναχο, ο κόσμος συγκεντρώνονταν μαζικά για να θρηνήσουν το θάνατο του τοπικού ηγέτη, αλλά μέσα σε λίγους μήνες γίνονταν μαζικές εξεγέρσεις ενάντια στη μπουρζουαζία και στην προνομιούχα τάξη, παρόλο που στα μάτια μερικών φάνηκε σαν εξέγερση ενάντια στην Πρωσική κυριαρχία. Δημιουργήθηκε ένα συμβούλιο αντιπροσώπων (σοβιέτ) με τη συνεργασία αναρχικών διανοούμενων, αλλά γρήγορα συνθλίφτηκε από τη μπουρζουαζο-χριστιανική δικτατορία. Το καινούργιο κόμμα του Χίτλερ ήταν εν καιρώ εκτεθειμένο σε αυτές τις διακυμάνσεις, επειδή αρχικά θεωρήθηκε ως συμπαθών στο "Βαυαρικό μοναρχισμό". Η κωμικοτραγική του άνοδος το 1923, σταμάτησε ήπια από την ίδια κυβέρνηση που είχε κατακρεουργήσει τους εργάτες στην Κομμούνα του Μονάχου. Σε μερικά μέρη όπως το Βούρτεμπεργκ υπήρχαν κάτω από τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης ενεργά τμήματα της FAUD, κυρίως εργατών των σιδηροδρόμων που απέδρασαν απ' το Μόναχο.

Επίθεση κατά Τούρκων μεταναστών στο Ζόλινγκεν (1993)

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Διαδήλωση Τούρκων και Γερμανών μπροστά από το καμένο σπίτι της τουρκικής οικογένειας στο Ζόλινγκεν Ιούνιος του 1993

Η εμπρηστική επίθεση στο [Ζόλινγκεν](#) το 1993 ήταν μία από τις πιο σοβαρές περιπτώσεις βίας κατά των ξένων στη σύγχρονη Γερμανία. Τη νύχτα της 28ης - 29 Μαΐου, 1993, τέσσερις νεαροί Γερμανοί άνδρες (ηλικίας 16-23) που ανήκαν στην ακροδεξιά σκηνή σκινχεντ, με νεοναζί δεσμούς, έβαλαν φωτιά στο σπίτι μιας μεγάλης οικογένειας [Τούρκων](#) στο Ζόλινγκεν στη [Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία](#), Γερμανία. Τρία κορίτσια και δύο γυναίκες έχασαν τη ζωή τους. Δεκατέσσερα άλλα μέλη της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένων πολλών παιδιών, τραυματίστηκαν, μερικοί από αυτούς σοβαρά. Η επίθεση οδήγησε σε βίαιες διαμαρτυρίες από Τούρκους σε διάφορες γερμανικές πόλεις και σε μεγάλες διαδηλώσεις Γερμανών που εξέφραζαν αλληλεγγύη προς τα θύματα. Τον Οκτώβριο του 1995, οι δράστες καταδικάστηκαν για εμπρησμό και δολοφονία με ποινές φυλάκισης μεταξύ 10 και 15 ετών. Οι καταδικαστικές αποφάσεις επικυρώθηκαν από το εφετείο.

Γεγονότα πριν την επίθεση

Στις αρχές της δεκαετίας του 90 μετά μετά την [επανένωση της Γερμανίας](#), το θέμα των ξένων, και ειδικά των αιτούντων [πολιτικό άσυλο](#), είχε προκαλέσει έντονη αντιπαράθεση στη [Γερμανία](#). Το συντηρητικό χριστιανοδημοκρατικό κόμμα [CDU](#) και η λαϊκή εφημερίδα [Bild](#) ήταν οι κύριες δυνάμεις που έκαναν έκκληση για τον περιορισμό του αριθμού τους.

Πριν την επίθεση στο [Ζόλινγκεν](#) είχαν γίνει και άλλες επιθέσεις με ρατσιστικά κίνητρα σε διάφορες περιοχές της Γερμανίας. Το Δεκέμβριο του 1988, ένας Γερμανός ακροδεξιός ένοπλος που ονομαζόταν Josef Seller έβαλε φωτιά στο "Habermeier Haus", κτίριο στο Schwandorf της Βαυαρίας σκοτώνοντας το ζευγάρι Τούρκων Φατμά και Οσμάν, μαζί με το γιο τους Μεχμέτ. Η εμπρηστική επίθεση κόστισε επίσης τη ζωή του γερμανού πολίτη Jürgen Hübner. Το Σεπτέμβριο του 1991 βίαιες ταραχές στο Hoyerswerda οδήγησαν στην εκκένωση ενός ξενώνα όπου διέμεναν άτομα που ζητούσαν πολιτικό

άσυλο. Στη διάρκεια των 3ήμερων ταραχών στο Rostock-Lichtenhagen τον Αύγουστο του 1992, έγινε επίθεση με βόμβες μολότοφ σε κτίριο όπου διέμεναν μετανάστες από το [Βιετνάμ](#), οι οποίοι μόλις που κατάφεραν να γλυτώσουν. Κατά τη διάρκεια αυτής της επίθεσης υπήρχε πολύς κόσμος που παρακολουθούσε επιδοκιμάζοντας τους δράστες. Τον Νοέμβριο του 1992 τρεις Τούρκοι έχασαν τη ζωή τους στο Mölln από εμπρησμό που προκάλεσαν νεαροί ακροδεξιόι.

Τον επόμενο μήνα έγιναν μεγάλες διαδηλώσεις κατά της [ξενοφοβίας](#) σε ολόκληρη τη Γερμανία με τη συμμετοχή περισσότερων από 700.000 ανθρώπων. Την ίδια περίοδο τέθηκαν εκτός νόμο αρκετές [νεοναζιστικές](#) οργανώσεις.

Τρεις μέρες πριν την επίθεση στο Ζόλινγκεν, στις 26 Μαΐου του 1993 το [γερμανικό κοινοβούλιο](#) με την απαιτούμενη πλειοψηφία των 2/3, αποφάσισε την αλλαγή του Grundgesetz προκειμένου να περιορίσει τον αριθμό αυτών που ζητούσαν πολιτικό άσυλο. Προηγουμένως, οποιοσδήποτε ζητούσε πολιτικό άσυλο στη Γερμανία ετίθετο αμέσως σε καθεστώς πολιτικού πρόσφυγα.

Η επίθεση στο Ζόλινγκεν, όπου σκοτώθηκαν πέντε άτομα, την εποχή εκείνη ήταν η πιο σοβαρή περίπτωση βίας κατά των ξένων στη Γερμανία. Μία εβδομάδα αργότερα, μια εμπρηστική επίθεση σε ένα σπίτι στη Φρανκφούρτη με 34 αλλοδαπούς εντοπίστηκε νωρίς και κανείς δεν σκοτώθηκε. Μια περίπτωση εμπρησμού σε ξενώνα αιτούντων άσυλο στο Lübeck το 1996, κατά την οποία 10 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους ποτέ δεν λύθηκε. Συνολικά 135 αλλοδαποί έχουν χάσει τη ζωή τους μέχρι σήμερα στην Γερμανία, ως αποτέλεσμα παρόμοιας [ξενοφοβικής](#) βίας.

Γεγονότα του Μαΐου

Ανάμεσα στα δύο σπίτια βρισκόταν το σπίτι της τουρκικής οικογένειας

Την νύχτα της 28ης προς 29ης Μαΐου του 1993 ένας 23χρονος και τρεις ανήλικοι Γερμανοί που είχαν δεσμούς με νεοναζιστικές οργανώσεις, έβαλαν φωτιά στο σπίτι μιας τουρκικής οικογένειας στο Ζόλινγκεν στη [Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία](#). Σύμφωνα με την αναφορά της αστυνομίας, η φωτιά, για την οποία χρησιμοποιήθηκε γκαζολίνη, ξέσπασε στην είσοδο του κτιρίου στις 1:38 ξημερώματα της 29ης Μαΐου. Ο Mevlüde Genç, 50 ετών τότε κατάφερε να πηδήξει από το παράθυρο και να ειδοποιήσει τους γείτονες. Έχασε δύο κόρες, δύο εγγονές και μία ανιψιά εκείνο το βράδυ

Οι πυροσβέστες έφτασαν μετά από πέντε λεπτά αλλά ήταν ήδη αργά. Η Gürsün İnce, 27 χρονών, πήδηξε από το παράθυρο και σκοτώθηκε. Η

τετράχρονη κόρη της που την είχε στους ώμους της σώθηκε. Η 18χρονη Hatice Genç, η 12χρονη Gülistan Öztürk, η 9χρονη Hülya Genç και η 4χρονη Saime Genç πέθαναν στις φλόγες. Ο 15χρονος Bekir Genç επέζησε, αν και βαριά τραυματισμένος, καθώς κατάφερε να πηδήξει από το παράθυρο. Ένα βρέφος έξι μηνών και ένα τριχρονο παιδί τραυματίστηκαν πολύ σοβαρά και κινδύνευσε η ζωή τους.

Συλληφθέντες

Για την επίθεση συνελήφθησαν 4 άτομα, όλοι μέλη της ακροδεξιάς σκίνχεντ σκηνής του Ζόλινγκεν, που προπονούσαν σε μια σχολή πολεμικών τεχνών της περιοχής στην οποία αργότερα αποδείχθηκε ότι διευθυντής ήταν ένας πληροφοριοδότης της *Verfassungsschutz* (εγχώρια υπηρεσία πληροφοριών της Βόρειας Ρηνανίας Βεσφαλίας),

Οι 4 συλληφθέντες ήταν:

- Ο Felix Köhnen, 16 χρονών, μαθητής. Ο πατέρας του ήταν γιατρός με ενεργή συμμετοχή στο φιλειρηνικό κίνημα ενώ η μητέρα του που ήταν αρχιτέκτονας συμμετείχε στο περιβαλλοντικό κίνημα. Υπήρχαν αναφορές ότι ο Felix εντάχθηκε στους ακροδεξιούς κύκλους επειδή δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις ακαδημαϊκές απαιτήσεις των γονέων του.
- Ο Christian Reher, 16 χρονών, μαθητής που είχε μεγαλώσει σε ορφανοτροφεία. Ζούσε κοντά στο σπίτι της τουρκικής οικογένειας και ήταν ο πρώτος που συνελήφθη. Προηγουμένως είχε μοιράσει φυλλάδια με περιεχόμενο κατά των μεταναστών. Και αυτός ομολόγησε αλλά άλλαξε την ιστορία του πολλές φορές υποστηρίζοντας στο τέλος ότι είχε ενεργήσει μόνος.
- Ο Christian Buchholz, 19 χρονών. Στο ημερολόγιο του βρέθηκαν σχόλια κατά των μεταναστών.
- Ο Markus Gartmann, 23χρονών, μέλος του εθνικιστικού κόμματος DVU και σύμφωνα με όσους τον γνώριζαν, άτομο μοναχικό και ανεπιτυχής με τα κορίτσια. Ζούσε λαμβάνοντας επιδόματα πρόνοιας. Από τους τέσσερις ήταν ο μόνος που δικάστηκε ως ενήλικας.

Η Δίκη

Η δίκη, ενώπιον των πέντε δικαστών του Ανώτερου Περιφερειακού Δικαστηρίου του [Ντίσελντορφ](#), ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1994. Ο Köhnen, ο Reher και ο Buchholz δικάστηκαν ως ανήλικοι (γεγονός που περιόρισε την μέγιστη ποινή που μπορούσε να τους επιβληθεί στα 10 χρόνια φυλάκιση), ενώ ο Gartmann ως ενήλικας. Σύμφωνα με την κατηγορούσα αρχή το κίνητρο της επίθεσης ήταν το μίσος κατά των ξένων.

Ο Gartmann ομολόγησε τόσο στην αστυνομία όσο και στο δικαστήριο παρουσία του δικηγόρου του και ζήτησε συγγνώμη από τα θύματα. Σύμφωνα με την ομολογία του οι Gartmann, Köhnen και Buchholz εκείνη την νύχτα είχαν μαλώσει με κάποιους ξένους σε ένα πάρτι και αφού στη συνέχεια συνάντησαν τον Reher και ενώ ήταν μεθυσμένοι αποφάσισαν να <<τρομάξουν>> μερικούς Τούρκους. Προς το τέλος της δίκης όμως ο Gartmann άλλαξε στάση και ισχυρίστηκε ότι του είχε ασκηθεί βία και ότι τον είχαν απειλήσει ότι θα τον έβαζαν σε ένα κελί μαζί με Τούρκους για να τον αναγκάσουν να ομολογήσει. Σε συνέντευξή του δε που έδωσε στη φυλακή τέσσερις μήνες μετά την καταδικαστική απόφαση υποστήριξε ότι είχε δώσει

ψεύτικη ομολογία επειδή η αστυνομία τον είχε πείσει ότι ήταν ο μόνος τρόπος να γλυτώσει τα ισόβια.

Ο Reher επίσης ομολόγησε, αλλά άλλαξε την ιστορία του επανειλημμένως, υποστηρίζοντας τελικώς ότι ενήργησε μόνος του. Οι Kohnen και Buchholz αρνήθηκαν οποιαδήποτε ανάμειξη.

Δεν βρέθηκαν ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία που να συνδέουν τους κατηγορούμενους με το έγκλημα, εν μέρει επειδή η αστυνομία είχε αντιμετωπίσει τη σκηνή του εγκλήματος με πρόχειρο τρόπο. Οι μάρτυρες δεν μπορούσαν να διευκρινίσουν τα γεγονότα.

Τον Οκτώβριο του 1995, και οι τέσσερις καταδικάστηκαν για φόνο, απόπειρα φόνου και εμπρησμό και στους τρεις που ήταν ανήλικοι επιβλήθηκε φυλάκιση δέκα χρόνων ενώ στον Gartmann 15 χρόνων. Το 1997 το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Γερμανίας επικύρωσε τις ποινές.

Η τουρκική οικογένεια άσκησε αγωγή για καταβολή αστικών αποζημιώσεων και κέρδισε. Έλαβαν περίπου 270.000 DM και μηνιαία σύνταξη για ένα θύμα με σοβαρά εγκαύματα.

Ο απόηχος των γεγονότων

Στις επιμνημόσυνες δεήσεις παρέστησαν πολλοί υψηλόβαθμοι Γερμανοί αξιωματούχοι, με τον Πρόεδρο [Ρίχαρντ φον Βάιτσεκερ](#) να δίνει τον πρώτο λόγο. Ο Καγκελάριος [Χέλμουτ Κολ](#) επικρίθηκε επειδή δεν επισκέφθηκε το Ζόλινγκεν ούτε παρέστη στις επιμνημόσυνες δεήσεις ή την τελετή ταφής είχε καταγγείλει αυτό που αποκάλεσε "*Beileidstourismus*" ("συλλυπητήρια τουρισμού») των άλλων πολιτικών.

Η αστυνομία δέχτηκε έντονη κριτική καθώς φέρεται να μην έχει περιφρουρήσει και ερευνήσει στη συνέχεια επαρκώς τον τόπο του εγκλήματος, με αποτέλεσμα να έχουν χαθεί σημαντικά στοιχεία σχετικά με την επίθεση.

Η τουρκική οικογένεια έλαβε αποζημίωση περίπου 270,000 γερμανικά μάρκα και σε έναν από τους τραυματίες που είχε υποστεί βαριά εγκαύματα επιδικάστηκε ορισμένη μηνιαία σύνταξη.

Μνημείο μπροστά από το *Mildred-Scheel-Schule*

Ερείπια του σπιτιού

Τα ονόματα των νεκρών στα ερείπια του σπιτιού

Η δολοφονική επίθεση στο Ζόλινγκεν έλαβε μεγάλη δημοσιότητα στο διεθνή τύπο. Στην [Ολλανδία](#) στα πλαίσια μιας καμπάνιας που ξεκίνησε στο ραδιόφωνο συγκεντρώθηκαν 1.2 εκατομμύρια κάρτες στις οποίες ήταν γραμμένο "Ik ben woedend!" ("Είμαι εξοργισμένος") και οι οποίες στάλθηκαν ως διαμαρτυρία στο Γερμανό καγκελάριο [Χέλμουτ Κολ](#).

Δύο από τους δράστες αφέθηκαν ελεύθεροι νωρίτερα λόγω καλής συμπεριφοράς. Τον Σεπτέμβριο του 2005, ένας άλλος δράστης, ο Christian Reher, καταδικάστηκε σε τέσσερις μήνες φυλάκιση επειδή χρησιμοποίησai το [ναζιστικό χαιρετισμό](#) σε δύο περιπτώσεις

Ως το 2008, τα επιζώντα θύματα εξακολουθούσαν να ζουν στο Ζόλινγκεν, σε ένα σπίτι που χτίστηκε με δωρεές και χρήματα της ασφάλειας, το οποίο προστατεύεται από κάμερες και ειδικά παράθυρα για πυρκαγιά.

[Lufthansa](#) από παλαιστίνιους τρομοκράτες το 1977